

mig at fremhæve, at Tienden oprindeligt var $\frac{1}{10}$ af hver Øders Høst; han skulde altsaa afsee $\frac{1}{10}$ af hvert Aars Høst. Denne Naturalydelse er senere forandret til Penge, hvorefter der bliver Spørgsmaal om at udfinde, hvad $\frac{1}{10}$ af Øderens Indtægter, beregnede efter den Høst, han har havt, vil beløbe. Det kan ikke skee derved, at man tager Hensyn til Prisen paa Korn i visse Maaneder; nei for at udfinde det maa man nødvendigvis tage Hensyn til Aarets Middelpriis.

Naar der er talt om Afløsning af Tienden, skal jeg blot bemærke, at Spørgsmaalet derom ligger aldeles udenfor nærværende Lovforslag.

Naar det er blevet gjort gjældende, at man igjennem Capitelstarten skulde kunne udfinde Priserne for Ødelsen paa den Tid, Ødelsen in natura skulde have været erlagt, saa skal jeg gjøre opmærksom paa, at dette aldeles ikke lader sig gjøre efter de nuværende Regler for Capitelstartens Ansættelse, og de Betragtninger, der ere hentede deraf, kunne altsaa ikke holde Stik, thi skulde man udfinde den Priis, for hvilken Ødelsen in natura kunde præsteres, da de skulde erlægges, saa maatte man have taget August Maaned med, men det har man ikke gjort, man har netop kastet August Maaned bort og taget de 5 følgende Maaneder.

Naar en æret Taler har formeent, at de efter den nuværende Capitelstart affattede Forpagtningscontracter skulde forhindre os fra at omordne dette Forhold, da troer jeg ikke, at det forholder sig saa. Capitelstarten er nærmest fremkommet for at bestemme, hvad der skal ydes til Geistlighedens Lønning istedetfor Naturalpræstationer; det troer jeg er Hovedhensigten med Capitelstarten, ligesom jeg ogsaa troer, at den lovgivende Magt til alle Tider har anseet sig berettiget til at afgjøre, om den ene eller den anden Maade var rigtigere at ordne dette Forhold paa. Hvorledes private Mænd handle med Hensyn til Capitelstarten, troer jeg i dette Tilfælde er Lovgivningsmagten aldeles uvedkommende; har man ved Afslutningen af en Contract bundet sig til den nuværende Ansættelse af Capitelstarten, saa bliver det en privat Sag; men

Staten har indrettet Capitelstarten som Maalestok for Ødelsen til Geistlighedens Løn, og den maa være berettiget til at forandre den Maade, hvorpaa Geistligheden lønnes.

Naar den ærede Rigsbogsmand, der sidder her i Nærheden (Hasle), bemærkede, at Mange solgte deres Korn udenfor det Amt, hvori de boede, og at man derfor ikke kunde sætte Capitelstarten amtsviis, saa skal jeg dog tillade mig at bemærke, at den Mand, der udenfor Amtet sælger sit Korn til høiere Priser, maa have Befordrings-Danfostningerne og hvad der ellers paa Reisen i det Hele medgaaer for ham eller hans Folt, betalte for at kunne nyde Godt af de høiere Priser udenfor Amtet, og han har altsaa ikke den Nytte af de høiere Priser udenfor Amtet, som de have, der boe paa selve det Sted, hvor de høiere Priser gives.

Sjæberning: Den Tiende, som ydes i August Maaned, er ikke en Tiende i Korn, men en Tiende i Kjørven. Dersom man havde afløst Tienden med Penge efter den Priis, som kunde faaes for Tienden i Kjørv, leveret saa langt fra Afsetningsstedet, som Loven fastsætter, saa skulde Prisen sættes i August Maaned, efterat Sæden var leveret i Straa, men man har til begge Parter's Gavn afgjort det derhen, at Tienden ikke leveres i Kjørven, men i Korn, og det kan den fornuftigviis ikke i August Maaned. Ved denne Forandring af Tiendeleveringen, i Korn istedetfor i Kjørven, har man flyttet Tiendeleveringen hen til en Tid, hvor Sæden rimeligviis uden at forstyrre hele Høstarbejdet og de dermed forbundne Forberedelser til næste Aar kan bringes ud af Straaet og blive til Kjørne og Handelsvarer. Den Tid, hvor det kan skee, det er fra den tidligste Tid, hvor man kan forlange Tienden i Kjørven ydet, og til den seneste Tid, Modtageren skal være fornuftigviis med at modtage den i Korn; der maa gives en rundelig Tid til at udtærste Kornet, for at det kan være saaledes, som det skal ydes, og i denne Tid, i disse Maaneder maa man sætte Capitelstarten. At fastsætte den for October Maaned vilde efter min Formening være høist uhens-